

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Test 7

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. Műfaji sajátosságok

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont

(pl. dal könnyedsége, vidám életszemlélete, személyessége: T/1 személyben megszólaló lírai én: a szamóca ízlelésének közös élménye; az utolsó szakaszban hangsúlyos váltás: „én” ismétlése, E/1-ben a szerelmes férfi hangja szólal meg, a nő iránti hódolat kifejezése; anakreóni sorfajta: negyedfeles jambus stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

b. Érzékszervi benyomások a szakaszokban

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont

(pl. 1. vsz.: rozmarin: illat, füge: íz: mézíz, rukerc – százszorszépnek is nevezett, piros kis gömbölyű virág: szín: piros; 2. vsz.: már minden növény két érzékszervre hat, míg az első szakasz minden növény esetében csak egy-egy érzékszervi benyomást ad meg: cseresznye: szín és íz; sárgadinnye: illat és íz; rózsza: szín és illat; 3. vsz. a szamóca jellemzése már három érzékszervi benyomást megadó: szín+íz+illat; emellett a szamóca „szintézisjellegét” az is jelzi, hogy a korábban emlegetett növények mindegyikét említi jellemzésekor ez a versszak stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

c. A vers beszédhelyzete

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont

(pl. az 1-2. szakaszbeli kérdések T/1.-ben való megszólalás a szamóca kellemességének mindenkire gyakorolt hatását jelzi, előkészítik a képzeletbeli játékot, a 4. vsz.-ban a szamócat szólítja meg E/2.-ben, isteni eledelként, felmagasztalja; a vers csattanójában a szamóca Lilla ajakával kerül asszociatív viszonyba, mégsem hasonlítható hozzá teljes mértékben I. feltételes mód stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

d. A stílusirányzat jellemzői

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Test 7

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Barem de evaluare și notare

(pl. rokokó stílus miniatürizálása a témaválasztásban I. számóca leírása; érzéki benyomások halmozása, túldíszítettség; egyszerre kötött és könnyed játékosság; pozitív, életélvező szemlélet; a szerelem boldogsága stb.),

értékes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben értékes, kifejtett válasz 3 pont,

részben értékes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszádra 1 pont.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat

5 pont

összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat 4 pont,

helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont,

logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 2 pont,

töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

a. A szöveg kulcsszavai (pl. SuperVPN, veszély, android, biztonság, hiba, érdemes, töröl)

5 pont

b. Információk azonosítása a szövegben (pl. nem teszi biztonságossá az online kommunikációt, továbbít adatokat)

4 pont

c. Felhívó (konatív) funkció felismerése (3 pont), **indoklás** (pl. a Super VPN veszélyére hívja fel a figyelmet, adatokkal érvel; eltávolítását szorgalmazza; ennek érdekében tájékoztat a biztonsági hibáiról, s hogyan kell eltávolítani – 3 pont)

6 pont

d. A tartalmi követelmények betartása

5 pont

A beszámoló követelményeihez való igazodás

5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. a romantikus drámai költemény műfaji sajátosságai

5 pont

Értékes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont

(pl. *Vörösmarty*, *Madách*: emberiségköltemény, drámaiság és líraiság; kétszintes dráma, filozófiai kérdések: boldogság-, az élet értelmének keresése; *tér- és időszerkezet*: kétszintes dráma, normaadó, normakövető, földi tér – transzcendens, mitikus, tapasztalaton túli, a cselekmény a két szint határán játszódik; mitikus idő; lírai képmások, szimbolikus-allegorikus alakok; két szinten elhelyezkedő: pozitív, segítőtárs, negatív, akadályozó, mesei szereplők; egység/különbözőség: tükördramaturgia, beszélő nevek, nyelvváltozatok; *Vörösmarty*: filozófiai mesedráma, mesemotívumok, ősképek; drámai szituáció: Csongor vágya, hazatérése, Tünde kezdeményező tette; földi és tündéri világ egyesülése; akadályozók, segítőtársak, romantikus motívumok: kert, fa, út-vándorlás; határok átlépése; keretszerkezet, körköröség; szerelem mint létértelem, földi boldogság elérése; *Madách*: drámai szituáció: a világ teljessége, ellentétek harmóniája – diszharmóniája, Úr – Lucifer vitája; keretszerkezet, bibliai, mitikus színtér: menny, Paradicsom, pálmafás vidék; álomszínek: történelmi színek és eszmék: ókor: Egyiptom, Athén, Róma; középkor: Konstantinápoly, Prága I.; álom az álomban: Párizs – szabadság, egyenlőség, testvériség, nem csalódik bennük, hiányzik Lucifer; Prága II.; újkor: London; utópisztikus színek: Falanszter, Úr – központi szerep: a küzdés értéke; Eszkimó szín; tézis – antitézis – szintézis; mitikus, ciklikus idő, múlt – jelen – jövő; elindulás – visszatérés, beavatás, végesség – újrakezdés stb.),

értékes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,
részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,
kísérlet a válaszadásra 1 pont.

b. ellentétek a drámában

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont

(pl. *Vörösmarty*: térbeli/időbeli ellentét: két szint, normaadó és normakövető, transzcendens, mitikus, tapasztalaton túli – evilági tér; férfi-női szerepkörök közötti ellentét: vándor, utazó, idealista álmodozó, szerelmes ifjú, ideális nő, cselekvő erő, útmutató; gyakorlatias gondolkodású segítőtársak, akadályozók; magatartásbeli: kitartás – megállás; célkitűzés – céltalanság; értékbeli: értékelítettség – értékhiány: I. verőfényes délből éjszaka lesz, beteljesülés – beteljesületlenség; a boldogság feltétele: szerelem – pénz, hatalom, öncélú tudás; szerelem – halál; az ellentétek kiegészítő szerepe; álom – valóság;

Madách: térbeli/időbeli ellentét: álomszínek, történelmi és utópisztikus színek; álom az álomban; mitikus, ciklikus idő, múlt - jelen - jövő; értékbeli: elindulás – visszatérés, szabad akarat – függés, feladás – küzdés; döntési helyzet: az Úr – Lucifer útja; szeretet – tagadás; szereplők közötti: férfi: értelem, tudás, felfedező, aktív erő, a küzdés képviselője, a nő: érzelem, sejtés, otthonteremtő, a szeretet megtestesítője; kettős szerep: megtisztító, felemelő; a korekölcsök képviselője, hol pozitív – pl. anya –, hol negatív szerepkört betöltő – pl. kéjhölgy, vad forradalmár –, de mindig inspiráló hatású a férfi számára; költészet jelképe; egyén – közösség, álom – valóság stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszadásra 1 pont.

c. kiábrándulás és újramegződés kettőssége

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont

(pl. *Vörösmarty*: Csongor álmodozó idealista; belső – tudati – küzdelmet vív vágyaival, kétségeivel és tapasztalataival; csalódása szükségszerű, önmagát és a világ megismerését segítő; Mirigy, aki maga is elkeseredett, Csongor álmai kiábrándítására törekszik I. próbatételei; próbálkozása, hogy megszerezze az ifjúság gyümölcsét, paradisztikussá válik; Tünde az égi szép, utat mutat Csongornak: újabb és újabb erőfeszítéseket tesz, hogy az egymásra találás alkalmát megteremtse, szembeszáll a „rossz” erők elválasztó mesterkedéseivel, legyőzi a gyakorlati élet nehézségeit – nagyrészt Ilma segítségével; Balga kiábrándulása, a humor szerepe a nehézségekkel szemben; az Éj asszonya pesszimista világgépével szembenáll a fiatal szerelmesek optimizmusa, a cél elérése, a három Vándor céljainak partikularitása, egyéni boldogságuk szolgálata, kiábrándulásuk szükségszerű, s lezárt út stb.;

Madách: az álomszínek szerkezete, hegeli dialektika – eszmék, torz megvalósulásuk, kiábrándulás, újramegződés – elve; Éva szerepe Ádám biztatásában; a küzdés az Úr és Lucifer értékeként is megjelenik: értékteremtő, értékromboló, harmónia – diszharmónia, tagadás mozgatója; Ádám az állandóan küzdő: elbukó és felálló ember típusa, az eszmék fanatikus híve, hiszen folyton változtatni, jobbítani akar; büszke, de a 7. színben már megnyilvánul emberi gyarlósága és végeessége: „Kifáradtam – pihenni akarok”; tudásvágya köti össze Lucifer hideg észelvűségével, és hite, illetve lankadatlan küzdésvágya állítja szembe annak kételkedő tagadásával; egymás kiegészítő ellentétei, egy lírai teljességgondolat többszólamú kivetülései; az Úr biztatása stb.)

érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont,

részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont,

kísérlet a válaszadásra 1 pont.

d. a nők szerepe a műben

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz, a témát meghatározó sajátossága 5 pont

(pl. *Vörösmarty: Tünde*: az égi szép, Csongor álmaiban élő elérhetetlen nő megtestesítője; cselekvő erő, útmutató I. Csongor kertjébe ő ülteti el a fát, kitarító, jeleket hagy a hármasút vidékén; bízik Ilma hűségében, az Ördögfiakat is meggyőzi; a szerelemben találja meg az örök élet ígérését, az idő legyőzésének egyetlen lehetőségét; áldozatvállaló; otthonteremtő I. szerelem kertjének berendezése; romantikus líraiság, játékosság; *Ilma/ Böske*: testiség, gyakorlatias gondolkodású segítőtárs, hűséges Tündéhez, humoros, vaskos, népies nyelvhasználat jellemzi;

Madách: a nő: érzelem, sejtés, otthonteremtő, a szeretet megtestesítője, mindvégig „emlékezik” a teljességet jelentő Paradicsomra; ösztönös, mély kapcsolat fűzi az Úrhoz, aki szintén hivatkozik Éva e vonására: az *égi* szózatot rajta keresztül hallja meg Ádám; kettős szerepköre: egyrészt a megtisztító/felemelő erő, másrészt a korerkölcsök képviselője is; életélvező, szolgálót, önfelelt boldogság képessége, hálaérzet, hiúság, kíváncsiság jellemző rá; az ösztönök képviselője, a természetesség érvényesítője, mely átüt a hideg logikai érvelésen; hol pozitív – pl. anya –, hol negatív szereplő – pl. kéjhölgy, vad forradalmárnő, de mindig inspiráló hatású – az új keresésére biztatja Ádámot; metaforizáció, romantikus líraiság kapcsolódik a nőhöz, Évához I. Paradicsom, szerelmi jelenet idillje, egymásbatükrözés motívuma; az érzelmi szál, a költészet jelképe; a teremtés, a születés, az élet misztériumát őrzi, ezért válthatja meg a férfit a haláltól, és vezetheti vissza a hithez stb.),

érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*,

részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*,

részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*,

kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása *5 pont*,

összefüggő szöveg, a feladatsor által közvetített értelmezési szempontokhoz való igazodás/ezeknek egyéni szempontokkal való kiegészítése, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, az értekezés tartalmi és formai jegyeinek *részleges* betartása *4 pont*,

helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat *3 pont*,

helyenként töredezett gondolatmenet, *helytelen* fogalomhasználat *2 pont*,

töredezett gondolatmenet, *helytelen* fogalomhasználat, *kísérlet a válaszadásra 1 pont*.

Helyesírás

5 pont

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.